

Dinastija Kotromanića

Kotromanići, vladarska dinastija u srednjovjekovnoj [Bosni](#), koja je vladala približno od [1250.](#) do [1463.](#) Porijeklo joj nije razjašnjeno (postoje različite spekulacije o tome, prikaz kojih se može naći u djelima [Orbinija](#) i [Mandića](#)). Prvi poznati član dinastije, ban [Prijezda I](#), bio je rođak i nasljednik bosanskoga bana [Mateja Ninoslava](#). Prijezdu su naslijedili sinovi [Prijezda II](#) i [Stjepan I](#), zvan Kotroman, po kojem je dinastija dobila ime. Banovali su zajedno približno do [1290.](#) godine, a potom je čast bosanskog bana obnašao sam Stjepan. Oko [1302.](#) potisnuo ga je [Mladen I Bribirski \(Šubić\)](#), koji je zavladao kao "ban bosanski". Pri kraju njegove vladavine bansku čast u Bosni preuzeo je sin Stjepana I, [Stjepan II](#), najprije kao vazal [Mladena II Bribirskoga](#), a zatim kao samostalan vladar ([1322-1353](#)).

Za njegove vladavine Bosna se znatno teritorijalno proširila. Njegova kćer, [Elizabeta Kotromanić](#), udala se za ugarsko-hrvatskog kralja [Ludovika I Anžuvinca](#). Stjepana II naslijedio je sin njegovog brata, [Tvrtko I](#) (ban [1353-1377](#); kralj [1377-1391](#)), najistaknutiji vladar dinastije. Od vremena njegove vladavine plemićki sabor (stanak) u Bosni birao je vladare isključivo iz roda Kotromanića. Za Tvrtkovog nasljednika Dabiše, Stjepana (1391-1395) ojačala je moć bosanskih velikaša [Hrvoja Vukčića Hrvatinića](#), Pavla Radinovića i [Sandalja Hranića Kosače](#), koji su utjecali na izbor pojedinih vladara u Bosni. Nakon kratke vladavine Dabišine udovice [Jelene Grube](#) ([1395-1398](#)), na bosansko prijestolje su došli [Stjepan Ostoja](#) ([1398-1404](#), [1409-1418](#)), [Tvrtko II](#) ([1404-1409](#), [1421-1443](#)), [Stjepan Ostojić](#) ([1418-1421](#)) te [Stjepan Tomaš](#) ([1443-1461](#)).

Dinastija Kotromanića nestala je s osmanskim osvojenjem srednjovjekovne Bosne [1463](#), pogubljenjem posljednjega kralja [Stjepana Tomaševića](#) ([1461-1463](#)) te smrću njegovog strica Radivoja Ostojića. Tokom cijele vladavine Kotromanići su bili, tješnje ili slabije, vazalski povezani s hrvatsko-ugarskim kraljevima. Glavni posjedi nalazili su im se u srednjoj Bosni, u dolini rijeke Bosne do Vranduka i u župi Lašvi. Od značajnijih gradova posjedovali su [Visoko](#), [Sutjesku](#), [Bobovac](#), [Fojnicu](#) i [Kreševo](#) te okolna rudarska naselja. Brakom [Stjepana Ostoje](#) i [Jelene Nelipčić](#), udovice [Hrvoja Vukčića Hrvatinića](#), stekli su Plivsku i Lučku župu s [Jajcem](#), u kojem su stolovala dva posljednja bosanska kralja.

Stjepan II Kotromanić bio je jedan od najznačajnijih banova u bosanskoj historiji. Za njegove vladavine Bosna je doživjela, do tada, najveću teritorijalnu ekspanziju. Pametnom vladavinom i dobrim diplomatskim vezama uspostavio sve uslove da Tvrtko I Kotromanić napravi od Bosne najjaču samostalnu južnoslavensku državu u historiji. Stjepan II Kotromanić je bio pokopan u [franjevačkom](#) samostanu u [Milama](#), kod [Visokog](#), [1353.](#) godine.

Vladavina

Četnaesti vijek predstavljao je novi period u daljnjem razvoju srednjovjekovne bosanske države. To je period kada Bosna ulazi u tokove [balkanske](#) i [evropske politike](#) i hvata zalet za zapadnoevropskim državama. Ban Stjepan II Kotromanić (1322-1353) uvukao je Bosnu u tokove balkanske politike, u kojoj je nastupao kao aktivni sudionik. To je vrijeme kada na ugarsko prijestolje dolazi napuljska dinastija Anžuvina čiji vladari [Karlo Robert](#) i [Ludovik I Veliki](#), nastoje centralizovati vlast u svojim zemljama, [Dalmaciji](#) i [Hrvatskoj](#). S druge strane, kao ugarski protivnik javlja se [Venecija](#) koja je držala dalmatinske gradove i njihovo zaleđe u svojim rukama. Svoju zonu uticaja uspjela je održati zahvaljujući hrvatskoj vlasteli kojom je diplomatskim putem, ali i oružjem, manipulirala. Tek je "Zadarski mir" [1358.](#) godine otklonio Veneciju iz dalmatinskih gradova. Na istoku, [Srbija](#) se našla u jeku borbe za prijestolje braće Milutina i Dragutina, koje je bosanski ban koristio za širenje bosanskog teritorija. Koristeći novonastalu situaciju, ban Stjepan II je u roku od nekoliko godina uspio proširiti svoje teritorije. Bosanska država je dobila Donje krajeve, [Završje](#) (oblast [Duvanjskog](#), [Livanjskog](#) i [Glamočkog polja](#)), [Usoru](#), Soli i [Hum](#). Godine [1324.](#) ban uzima titulu gospodina Usore i Soli, a [1326.](#) godine nakon borbe sa srpskom vlastelom Branivojevića ban svojoj tituli pridodaje i naslov "gospodara humskog". Osvajanjem Huma, dolina [Neretve](#) i zemljište oko njenog ušća došle su u ruke bana, a Bosna je po prvi put izašla na obalu [Jadranskog mora](#) i dobila jedan od najprometnijih trgovačkih puteva iz Primorja u unutrašnjost.

U toku jedne decenije ban Stjepan II je uvećao teritoriju bosanske države čime je bio završen jedan važan period njenog razvoja i čime su stvoreni uslovi za njen daljnji razvoj u drugoj polovini XIV. vijeka. Stjepan II je u to vrijeme, kako je zabilježeno na kraju jedne njegove povelje, držao svu zemlju "od [Save](#) do mora i od [Cetine](#) do [Drine](#)". Teritorija zemlje je udvostručena, a svoj ugled potvrdio je [1353.](#) udajom kćerke [Elizabete](#) za ugarskog kralja [Ludovika I Anžuvina](#), jednog od najistaknutijih evropskih vladara [14. vijeka](#). Uspjesi u proširivanju državne teritorije, kao i dug period mira u prvoj polovini [14. vijeka](#) stvorili su uslove za unutrašnju stabilizaciju države. U ovo vrijeme, tačnije [1354.](#) godine, se po prvi put spominje i staleško tijelo – stanak "sve zemlje Bosne i Donjih Krajeva i Zagorja" koji predstavlja političko tijelo bosanske vlastele.

Tekst povelje bana Stjepana II Kotromanića Dubrovčanima

"Utvrđi zakon ki je prvo bio medju Bosnom i Dubrovnikom, da zna vsaki clovjek, koji je zakon bil: Ako ima Dubrovcanin koju pravdu na Bosnjaninu - da ga pozove pred gospodina bana ili pred njegova vladaoca - roka da mu ne bude odgovoriti. Ako Bosnjanin zapsi da nije duzan - da mu na-rece priseci samosestu, koje ljubo postavi banj rod. A kto Dubrovcanin

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com